Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmendŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 67. Brașovŭ, Vinerĭ, 25 Martie (6 Aprilie) 1888.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ „Buna Vestire", ḑiarulŭ nu va apăré până Sâmbătă séra.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care învitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei".

II.

Brașovŭ, 24 Martie st. v. 1888.

Limbagiulŭ de care s'au folositŭ ḑiarele tiszaiste în discutarea procesului nostru de pressă nu numai că a datŭ pe față, cum amŭ ḑisŭ, intențiunile dușmane ale guvernului, ci a descoperitŭ și tótă ticăloșia stărilorŭ publice dela noi.

A fostŭ vorba înaintea juriului din Clușiu de libertatea de pressă. Apĕrătorulŭ nostru a doveditŭ cu argumente nerĕsturnabile, că prin asemenĭ urmărirĭ de articulĭ politicĭ inofensivĭ se face ilusoriă libertatea de pressă, cu care se fălescŭ înaintea lumei civilisate cei dela putere.

Și ce rĕspunde organulŭ de căpeteniă alŭ d-lui Tisza?

„Décă-i așa," — ḑice elŭ fără de nicĭ o sfială — „atuncĭ e pĕcatŭ sĕ mai stricămŭ orzulŭ pe gâsce și mai curêndŭ orĭ mai tarḑiu națiunea maghiară va trebuì sĕ se învoiască cu o restrîngere a libertății de pressă."

Nu cuprinde óre tocmai acéstă dorință a fóiei tiszaiste mărturisirea indirectă, cumcă noi n'amŭ trecutŭ peste marginile libertății de pressă și cumcă spre a face sĕ amuțéscă cu totulŭ foile naționalitățilorŭ nemaghiare va fi trebuință de restricțiunea libertății de pressă?

Fariseismulŭ, cu care ḑiarulŭ tiszaistŭ declară imediatŭ, după ce și-a descoperitŭ oftulŭ inimei, că elŭ ar fi celŭ din urmă, care s'ar lăsa sĕ fiă dusŭ de curentulŭ dușmănosŭ pressei, se dă de golŭ când mai târḑiu face imputărĭ juriului din Clușiu, că n'a procedatŭ cu destulă strictețĕ, când a achitatŭ pe unulŭ dintre „rĕifăcĕtorĭ."

Mai multŭ încă. Organulŭ d-lui Tisza vrêndŭ a dovedì, că nu se póte asemĕna starea naționalităților din Austria cu a celorŭ din Ungaria — ca și când aicĭ n'arŭ esista totŭ atâtea popóre diferite și ca și cum n'arŭ fi și acestea din carne și sânge — scapă unŭ cucuvêntŭ, care rĕstórnă orĭ-ce principiu de dreptate și de libertate.

„Pentru că noi (adecă Maghiarii dela putere) nu înființămŭ aicĭ teritorii de limbă — ḑice fóia tiszaistă — ei (adecă pressa naționalităților) n'au dreptŭ și *îndeosebĭ n'au dreptŭ istoricŭ* de-a agita cu aceea, că sunt ilotĭ asuprițĭ de Maghiarĭ și că îi amenințămŭ cu peire."

Cu alte cuvinte adĭ, sub „liberalulŭ și constituționalulŭ" regimŭ ungurescŭ, naționalităților nemaghiare nicĭ nu mai le e permisŭ a se plânge asupra nedreptățirilorŭ, pentru că n'au dreptŭ istoricŭ! Unde rĕmâne atuncĭ constituționalismulŭ și liberalismulŭ multŭ lăudatŭ ungurescŭ?

Unŭ oficiosŭ mai mititelŭ din Clușiu, înfuriatŭ de cutezarea acusațilorŭ, carĭ au cerutŭ ca tribunalulŭ sĕ le înțelégă apĕrarea lorŭ românéscă, ni-o spune și mai verde, că în acestŭ statŭ numai de grațiă póte fi vorba față cu noi, nu de dreptate și egală îndreptățire, și esclamă: „Nu sciți, că națiunea maghiară a cuceritŭ cu arma acéstă țéră și că are prin urmare dreptulŭ de a poruncì aicĭ, cum îi place?".

Cumcă afirmarea din urmă a fóiei subvenționate este celŭ mai sfruntatŭ neadevĕrŭ, nu mai e lipsă sĕ dovedimŭ noi, acésta au dovedit'o cercetările nepreocupate istorice, o dovedescŭ însă și așeḑămintele Ungariei până la 1848.

Nicĭ despre aceea, décă avemŭ séu nu aicĭ dreptŭ istoricŭ, nu e nevoiă sĕ perdemŭ multe cuvinte, după ce cu tóte mistificările unorŭ „istoricĭ" de talia lui Hunfalvy, nu s'a pututŭ rĕsturna adevĕrulŭ, că în deosebĭ noi Românii suntemŭ descendenții celorŭ mai vechĭ stăpânitorĭ ai Ardealului. Dér întrebămŭ, după ce înainte cu o sută de anĭ s'a proclamatŭ libertatea omului și după ce chiar adversarii noștri se fălescŭ că la 1848 au proclamatŭ principiulŭ modernŭ alŭ libertății, egalității și frățietății, mai póte fi vorba de vr'unŭ dreptŭ istoricŭ, care sĕ justifice, adĭ în veaculŭ civilasațiunei, aservirea naționalităților nemaghiare?

Scriitoriulŭ acestorŭ șire avù ocasiune a convorbi astă tómnă în Viena c'unŭ bărbatŭ de statŭ de frunte din Austria, care, fiindŭ vorba de raporturile dintre Românĭ și Ungurĭ, ḑise între altele: „E regretabilŭ, că pe lângă causa d-voastră nu pledéză și unŭ dreptŭ istoricŭ mai recentŭ." Rĕspunsulŭ ce l'a primitŭ a fostŭ; „Poate fi; dér cu atâtŭ mai multŭ pledéză pentru causa noastră nedreptatea istorică."

Acéstă nedreptate seculară s'a îmbrăcatŭ adĭ în haina constituționalismului și se deosebesce de cea de odinioră numai prin cinismulŭ și rafinăria cu care se esecută amenințându-ne chiar esistența individuală.

Orĭ dóră nu constitue celŭ mai brutalŭ atentatŭ asupra esistenții și libertății individuale, când se pretinde — cum face unŭ altŭ oficiosŭ din Clușiu — ca Românii sĕ învețe mai ântâiu limba statului, déca voescŭ sĕ li se facă dreptate și sĕ fiă părtașĭ la folósele statului?

Adversarii noștri ar face bine décă nu arŭ mai umbla cu doi banĭ în trei pungĭ, ci arŭ declara pe față, că ceea ce voiescŭ și urmărescŭ ei este curatulŭ și nefalsificatulŭ *despotismŭ de rassă,* care nu mai toleréză nicĭ dreptate, nicĭ libertate individuală, cu atâtŭ mai puținŭ libertate politică și națională!

Bucurescĭ, 22 Martie st. v.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.")

Intêmplările din Bucurescĭ și pressa austro-ungară. — Deschiderea Academiei Române.

Primindŭ erĭ ḑiarele din Pesta și Viena, noi cei de aicĭ ne-am spăriatŭ de grozăveniile, ce le povestescŭ publicului lorŭ, despre cele întêmplate la noi.

Despre armele aflate în pivnița caselorŭ d-lui Fleva și despre proclamațiile din redacția „Epocei", aicĭ nimenĭ nu scie cevașĭ, și noutățile acestea în faptă nu esistă, decâtŭ în creerii corespondenților acelorŭ ḑiare, carĭ ne dovĕdescŭ că suntŭ nisce ómenĭ puțin informațĭ despre cele ce se petrecŭ în țéră și mai puținŭ serioșĭ.

Ne place a nu le pune la îndoială onestitatea datorită ómenilorŭ de publicitate! Dér nu ne putemŭ îndestulŭ mira, cum de raportorii celorŭ mai de frunte ḑiare ale unei monarchii luminate potŭ fi atâtŭ de ușurei, și cum ḑiare de talia foilorŭ „Neue freie Presse" și „Pester Lloyd" potŭ fi atâtŭ de rĕu informate, chiar din capitala regatului românŭ, care în rĕsăritulŭ Europei este de o valóre hotărîtă.

Și copii sciu la noi, că ultimele evenimente nu au avutŭ o intenția ostilă iubitei nóstre dinastii, și mai puținŭ ostilă statului românŭ.

Asemenea sciu și copii la noi, că manifestațiile cetățenilorŭ capitalii nu au svorîtŭ din intrigĭ streine, nicĭ nu s'au născutŭ cu ajutorulŭ faimóselorŭ ruble rusescĭ, ci s'au născutŭ din indignarea ómenilorŭ de bine, a fostŭ o revoltă a moralului publicŭ în contra ómenilorŭ corupțĭ, carĭ înconjurau și duceau pe d-nulŭ I. C. Brătianu.

Aceștĭ parasițĭ periculoșĭ în ultimii anĭ se purtau în țéră, ca și când țéra acésta ar fi de jafŭ, ca și când ar apune ca mâne și astfelŭ fiăcare se grăbia sĕ jăfuiască cât mai multŭ, ca sĕ aibă „banĭ albĭ pentru ḑile negre."

Nu credemŭ că d-lŭ I. C. Brătianu și elementele oneste din cabinetulŭ sĕu sĕ fi avutŭ vr'o scire despre gradulŭ corupțiunii, în care trăiau ómenĭ de ai guvernului sĕu și acéstă nesciință a fost cea mai mare greșélă a lui.

Amăgitŭ ḑilnicŭ prin adrese de aderință, ticluite de organele sale de administrațiă, amăgitŭ de banchete și alte manifestații înscenate, la participarea cărora cei mai mulțĭ nu sciau ce facŭ, bĕtrânulŭ omŭ de statŭ se legăna în ilusii că țéra e mulțumită cu cele ce face guvernulŭ sĕu.

Căderea îlŭ va redeștepta, și pe viitorŭ va puté deosebì pe amicĭ de mișei.

Ér până atuncĭ națiunea română a câștigatŭ o victoriă din cele mai frumóse, scuturându-se de mișei, și dovedindŭ lumii, că sentimentulŭ moralului este putericŭ desvoltatŭ în sînulŭ ei.

Unŭ poporŭ moralŭ este putericŭ, este june, are viață și viitorŭ, ér unŭ poporŭ demoralisatŭ este îmbătrânitŭ, decăḑutŭ și aprópe de peire.

Cei dela „Pester Lloyd" arŭ puté cugeta asupra acestei tese, apoi sĕ întrebe pe alții „unde începe Asia!"

Noi i-amŭ rĕspunsŭ, nouĕ alții ne suntŭ datorĭ cu rĕspunsulŭ, alții la carĭ faptele de imoralitate publică suntŭ ḑilnice rubricĭ prin ḑiarele lorŭ, aprópe de 12 anĭ de ḑile trecuțĭ.

„Dracu rîde de porumbea și-i mai negru decâtŭ ea!"

***

Ședințele anuale ale Academiei s'au deschisŭ adĭ de M. Lorŭ Regele și Regina. Pe fața Maiestăților Lorŭ se vedé bucuria și acésta a fostŭ mai bine esprimată în cuvêntarea de deschidere, rostită cu multă vervă și cu entusiasmŭ de cătră M. S. Regele. Cuvêntarea a fostŭ o regéscă salutare a Academicianilorŭ, mulțumindu-le pentru munca dovedită în decursulŭ vieții tinerei Academii, care muncă are deja resultate fórte strălucite. Finitulŭ vorbirii a fostŭ rostitŭ cu unŭ entusiasmŭ care a răpitŭ întregului publicŭ unŭ aplausŭ unanimŭ. Cuvintele Regelui suntŭ pré clasice ca sĕ nu fiă cunoscute de toțĭ. Ele suntŭ următórele:

„Continuațĭ D-lorŭ pe calea apucată și dovedițĭ Europei, că Academia română este unŭ focarŭ alŭ sciinții, care are chemarea a încălḑi totŭ rĕsăritulŭ!"

Efectulŭ acestei frase a fostŭ răpitorŭ, și în o clipită ai vĕḑutŭ înveselindu-se de bucuriă tóte fețele fără deosebire de tînerŭ orĭ bĕtrânŭ.

La acestŭ escelentŭ discursŭ a rĕspunsŭ ilustrulŭ președinte d. M. Kogălniceanu — care spre bucuria tuturorŭ Românilorŭ s'a reînsănătoșatŭ pe deplinŭ — cu elocvența și forma alésă a unui vechiu și distinsŭ parlamentarŭ. După aceea a urmatŭ cetirea raportului anualŭ și s'a continuatŭ ședința.

***

Crisa ministerială este aprópe pe isprăvite, isbutindŭ d-lŭ Th. Rosetti, a forma ministerulŭ. Numele d-nului Th. Rosetti este o deplină garanță pentru țéră, că ordinea și legalitatea va domni pretutindenea. D-sa este unulŭ din cei mai seriosĭ bărbațĭ ai României și înzestratŭ cu o modestiă mare și cu-o judecată de adevĕratŭ omŭ de statŭ. Țéra este în dreptŭ a aștepta multŭ dela bărbații distinșĭ, carĭ compunŭ noulŭ guvernŭ. X.

Bucurescĭ, 22 Martie v.

(Dela unŭ altŭ corespondentŭ.)

Deschiderea Academiei române. — Crisa ministerială.

Astăḑĭ la ora 1 d. a. s'a deschisŭ sesiunea generală a Academiei Române sub presidiulŭ M. S. Regelui. Ședința de deschidere a fostŭ onorată de presența Maiestăților Lorŭ Regele și Regina.

D-lŭ Kogălniceanu e însănĕtoșatŭ pe deplinŭ a asistatŭ la acéstă ședință.

Timpulŭ fiindŭ frumosŭ, unŭ mare numĕrŭ de cetățenĭ aștepta sosirea precum și la fine plecarea părechei regale.

Amĕsuratŭ programului îndată după deschidere d-lŭ secretarŭ generalŭ a datŭ cetire raportului anualŭ asupra lucrărilorŭ din anulŭ trecutŭ. Cu o deosebită atențiune au fostŭ ascultate pasagele dela începutŭ, în care se anunță perderile ce a înduratŭ Academia prin mórtea luĭ Cipariu, membru ordinarŭ, și a lui Iacob Mureșianu, membru onorarŭ.

Dintre Românii de peste munțĭ,

membri ai Academiei, erau de faţă d-nii Bariţŭ, Babeşiu şi Porcius.

Intre însărcinările ce a datŭ Academia aflămŭ pe cea dată d-lui Bariţŭ împlinită. D-lŭ Odobescu e speranţă că îşĭ va da sémă încă în acéstă sesiune despre însărcinarea ce a primit'o. D-lui Bianu i-s'a datŭ la propunerea preşedintelui Academiei o nouă însărcinare pentru bibliotecile din Rusia. D-lŭ Densuşianu e în Italia.

După terminarea şedinţei MM. LL. au binevoitŭ a se întreţiné cu mai mulţĭ dintre membrii Academiei. Alăturĭ de d-lŭ Kogălniceanu am vĕdutŭ în decursulŭ agrăirii din partea M. S. Regelui pe d-lŭ T. Maiorescu. In sfêrşitŭ Maiestatea Sa trecêndŭ dela d-lŭ Kogălniceanu pe ceilalţĭ 'i-a luatŭ la rêndŭ. Era lămuritŭ, că unii căutau ocasiunea sĕ fiă agrăiţĭ de Regele.

* *

Noulŭ cabinetŭ se spune că va fi constituitŭ dintre „junimiştĭ.“ Dificultatea cea mai mare e că junimiştii n'au în cameră decâtŭ unŭ singurŭ deputatŭ ér portfoliurile nu le potŭ ocupa tóte. Liberalii disidenţĭ suntŭ indignaţĭ de acéstă combinaţiune, ér conservatorii începŭ a fi părăsiţĭ de tovarăşii lorŭ de luptă. Mulţĭ începŭ a regreta retragerea distinsului bărbatŭ de statŭ Ioanŭ Brătianu.

Se vorbesce că chiar disolvêndu-se camera, partidulŭ Brătianu-Sturdza va întruni o maioritate sdrobitóre. *C.*

Retragerea d-lui I. C. Brătianu.

(Revista diarelorŭ Române)

„Voinţa Naţională,“ organulŭ d-lui I. C. Brătianu scrie, în numĕrulŭ sĕu de Mercurĭ, între altele:

Diarele duşmane partidului liberalŭ consideră retragerea d-lui I. C. Brătianu ca o cădere iremediabilă; unele mergŭ mai departe: ele anunţă că primulŭ ministru ar fi fostŭ gonitŭ de ţéră şi de Rege!

Când patimele se vorŭ calma, când spiritele vorŭ începe a se reculege, se va vedé golulŭ adâncŭ pe care l'a lăsatŭ d. I. C. Brătianu prin retragerea sa. Cei mai orbiţĭ se vorŭ convinge, că mănţinerea sa la putere era o necesitate absolută, în situaţia actuală a partidelorŭ la noi în ţéră şi că d. I. C. Brătianu numai în interesulŭ ţĕrei primise sarcina îngrată de a relua frênele guvernului. Nu setea de putere, nu ambiţia deşértă, nu vanitatea órbă, cum pretindea oposiţia, făcuse pe primulŭ ministru sĕ revină asupra primei sale otărîrĭ. In condiţiile actuale de luptă, în starea la care au ajunsŭ luptele politice la noi, era unŭ adevĕratŭ sacrificiu pentru d. Brătianu de a se întórce în capulŭ afacerilorŭ....

D. I. C. Brătianu nu putea sĕ sufere sĕ mai fie într'una causa atâtorŭ desbinărĭ personale, atâtorŭ patimĭ deslănţuite personalŭ în contra d-sale. D-sa a făcutŭ decĭ din nou sacrificiulŭ persónei sale. D. Brătianu se retrage însĕ avêndŭ deplina încredere a ţĕrii, urmatŭ de simpatiile generale ale naţiunei. Astfelŭ fiindŭ, partidulŭ liberalŭ, care e ţéra întrégă, nu renunţă la luptă; din contră ouvêntulŭ sĕu de ordine nu póte fi altulŭ de câtŭ acela care a rĕsunatŭ în totd'auna cu sgomotŭ în tóte unghiurile ţĕrei: La luptă în contra rĕsvrătitorilorŭ, la luptă în contra turburătorilorŭ de stradă, la luptă în contra reacţiunei!

„Telegrafulŭ“, unŭ altŭ organŭ alŭ d-lui I. Brătianu, vorbindŭ despre alegerea noului ministerŭ şcrie sub titlulŭ „Lovitura de statŭ“:

„Capulŭ statului n'a voitŭ sĕ ţină sémă de situaţiă şi s'a condusŭ în alegerea ministeriului numai de consideraţii personale.

Unŭ funcţionarŭ, care de câţiva anĭ nu mai ia parte activă la politică, e numitŭ şefŭ alŭ guvernului. Acesta e d-lŭ Teodorŭ Roseti.

D. Carpŭ, care a declaratŭ formalŭ în Cameră, că nu mai are grupŭ şi că prin urmare nu represintă pe nimenĭ — cuvêntŭ pentru care nu se socotea în dreptŭ sĕ facă parte dintr'o simplă comisiă parlamentară — e ministru.

D. Maiorescu, care nu represintă nicĭ unŭ colegiu şi nu s'a înfăţişatŭ măcarŭ la alegerĭ, e chematŭ în capulŭ trebilorŭ.

Étă ómenii pe carĭ regele i-a chematŭ la cârmă: ómenĭ fără legăturĭ în ţéră, ómenĭ fără valóre politică.

Noi, şi împreună cu noi ţéra întrégă, nu putemŭ primi acéstă soluţiune. Ne trebue unŭ guvernŭ politicŭ, ér nu unŭ guvernŭ personalŭ alŭ regelui. Datorĭ suntemŭ sĕ spunemŭ şefului statului, că chemarea unui guvernŭ junimistŭ e unŭ actŭ autoritarŭ, *o lovitură de statŭ.*

Şi precum amŭ combătutŭ lovitura de stradă ce s'a încercatŭ dilele trecute, totŭ aşa vomŭ combate lovitura ce vine de susŭ şi vomŭ lupta din rĕsputerĭ ca Constituţiunea sĕ fiă respectată. Ţéra întrégă ne va secunda şi guvernulŭ personalŭ ce intră adĭ în scenă, silitŭ va fi sĕ se retragă“.

„România liberă“, organulŭ d-nilorŭ Carp-Maiorescu, carĭ facŭ parte din noulŭ cabinetŭ, dice cu privire la noua situaţiă după retragerea d-lui Brătianu:

„Nu scimŭ care va fi atitudinea definitivă a celorŭ ce au pierdutŭ beneficiile puterii. Credemŭ însĕ că, décă atitudinea lorŭ ar lua o direcţiune vinovată, ea nu va găsi rĕsunetŭ în ţéră. Aceia însĕ, carĭ au condemnatŭ colectivitatea şi carĭ au luptatŭ în potriva sistemului ei de guvernare, au contratatŭ o mare datoriă către ţéră şi către Suveranŭ, aceea de a colabora din rĕsputerĭ cu desinteresare personală şi cu devotamentŭ pentru obşte, pentru a face cu neputinţă întórcerea sistemei condemnate.

Este déră de întâia trebuinţă de a conlucra la domnia legii şi la păstrarea reputaţiunii Statului românŭ, pentru ca sĕ se pótă începe întrecerea nobilă de a servi ţéra, prin mărturisirea sinceră a ideilorŭ carĭ ne unescŭ séu ne deosibescŭ şi prin urmărirea cu fidelitate, în gospodăria statului, a acestorŭ idei.

Atuncĭ se va accentua viéţa modernă, normală şi sĕnĕtósă a regatului românŭ, mergêndŭ către idealulŭ obstesc alŭ întăririi şi desvoltării puterilorŭ României.

Din aceste simţĕminte fiindŭ însufleţiţĭ, noi nu aspirămŭ decâtŭ la a ne întâlni la lucru cu toţĭ ómenii de bine şi avemŭ credinţă, că din acéstă conlucrare va isvorî încrederea reciprocă şi urmărirea împreună a aceluiaşĭ scopŭ.

„Epoca“, organulŭ grupului tinerilor conservatorĭ, anunţândŭ formarea noului cabinetŭ dice:

Cum se scie, d. Th. Rosetti, deşi fêndŭ parte din grupulŭ junimistŭ, este în fórte bune relaţiunĭ cu celelalte grupurĭ ale oposiţiei şi póte, cu mai mare înlesnire de câtŭ orĭ cine, sĕ împăciuiéscă spiritele, formândŭ unŭ ministerŭ de transiţiune care sĕ espedieze afacerile curente pănă la nouĕ alegerĭ şi la designarea partidelorŭ în presenţă.

„Lupta“ organulŭ radicalilorŭ oposiţionalĭ atacă cu vehemenţă pe junimiştĭ scriindŭ între altele:

„Unŭ ministerŭ în care e d. Carpŭ nu póte fi unŭ ministerŭ de pace şi neutru. D. Carpŭ este unŭ politicŭ militantŭ, care şi-a arătatŭ duşmănia atâtŭ faţă cu guvernulŭ lui I. Brătianu, câtŭ şi mai cu sémă faţă cu oposiţia din ţéră.

„Venirea lui la ministerŭ este o sfidare dată oposiţiei, este gagiulŭ că acestŭ domnŭ va face totŭ posibilulŭ ca sĕ-şĭ realiseze politica sa personală, ca sĕ-şĭ urmăréscă scopurĭ ce suntŭ diametralŭ opuse cu ale tuturorŭ celorlalte nuanţe.

„Prin urmare, însărcinarea d-lui Th. Rosetti, o căptuşélă a d-lui Carp şi Maiorescu, cu formarea cabinetului, este condamnarea tuturorŭ celorlalte partide şi darea de preferinţă unui grupŭ de valeţĭ ai palatului.“

SCIRILE DILEI.

Ni se trimite spre publicare următórea rectificare:

„Poşta Română“ aduce în numĕrulŭ sĕu din 10 Martie a. c. biografia D-lui generalŭ Traianŭ Doda.

„Deóre-ce în acéstă pretinsă biografiă s'au strecuratŭ mai multe neadevĕrurĭ şi nu se face nicĭ cea mai scurtă amintire de strălucitele şi numĕrósele sale fapte militare, ne vedemŭ necesitaţĭ a Vĕ aduce la cunoscinţă, că vomŭ da noi la timpulŭ sĕu o biografiă adevĕrată, basată pe date autentice, a acestui valorosŭ bărbatŭ, ca Onoratulŭ publicŭ românŭ sĕ fiă în stare a-lŭ apreţia după cum i-se cuvine.“

* *

D-lŭ Dr. Emilŭ Fekete-Negruţiu e numitŭ medicŭ asistentŭ în reservă la regimentulŭ 51 de infanteriă.

* *

Cetimŭ în „Monitorulŭ oficialŭ“ din Bucurescĭ:

„Academia Română aduce viile sale mulţămirĭ d-nei Bălaşa St. Blebea, din Braşovŭ, care a binevoitŭ a dărui pentru biblioteca sa următórele manuscrise: 1. Istoria ţĕrei românescĭ, manuscrisŭ în 4⁰, din care lipsescŭ dela începutŭ 13 cóle. 2. Adunarea istoriilorŭ dela începutulŭ lumei pănă la împĕrăţia lui Constantinŭ Paleologulŭ, împĕratulŭ celŭ de pe urmă alŭ Grecilorŭ, scósă de pe greciă pe limba română de Grigore dasc. Buz. Scrise de Ioniţă sin Şeitan ot satu Turcheşŭ la anulŭ 1810. 3. Colecţiă de semne traduse de pe limba elinéscă şi scrise de George Gligore Mincu la 1852 în Braşovŭ.“

* *

Foile unguresci aducŭ scirea, că ministrulŭ de honvedĭ a ordonatŭ sĕ se aprovisioneze fie-care companiă de honvedĭ cu câte 40 de părechĭ de opincĭ, pentru honvedii carĭ nu potŭ sĕ se deprindă bine cu boconcii (ghetele.)

* *

„Kolozsvár“ dela 3 Aprilie scrie:

„Consilierulŭ ministeriului de finanţe Nicolau Fejér a fostŭ la *Deva* în causa *colonisărei Ciangăilorŭ.* Planulŭ ar fi, ca între 90—100 de familii de ciangăi sĕ se împartă 1000 de jugĕre pămêntŭ arătorŭ, aflătóre în hotarulŭ Devei, ca proprietate a erariului, ér locurile pentru case ar avea de gândŭ erariulŭ sĕ le cumpere în nemijlocită apropiere de oraşŭ, lângă drumulŭ ce duce spre Hunedóra. De astă-dată însĕ nu s'a alesŭ nimicŭ din têrgulŭ acesta, de órece proprietarii locurilorŭ de case au cerutŭ nisce preţurĭ atâtŭ de marĭ, încâtŭ erariulŭ crede că ei nu vrĕu sĕ le vêndă. Afacerea colonisărei însĕ prin acéstă încă nu s'a datŭ uitării, mai vêrtosŭ pentru-că se potŭ afla la Deva din destulŭ şi alte locurĭ potrivite pentru colonisare, şi fără de asta dóră nu voiescŭ d-nii dela Deva sĕ pună în jocŭ şi acéstă plăcută ocasiune pentru mărirea oraşului lorŭ, precum au pusŭ în jocŭ ridicarea fabricilorŭ dela Simeria şi Huedinŭ.“

Orĭ câtŭ s'ar sbuciuma „patrioţii,“ prafŭ şi ţérînă nu se va alege de aceste uneltirĭ de maghiarisare.

* *

Cetimŭ în „Opiniunea“ din Craiova numĕrulŭ de Lunĭ 21 Martie:

„In Transilvania, localitatea Blaşŭ, a apărutŭ încă din Ianuariu: **Musa Română** o frumósă şi instructivă revistă, sub redacţia d-lui *Mureşianu.*

„Bucăţile de musică ce publică suntŭ atâtŭ de bine alese încâtŭ formézǎ podóba artei musicale. Literatură încă nu lipsesce.

„Acéstă revistă este multŭ de recomandatŭ, căcĭ într'ênsa orĭ-ce Românŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(3)

NUNTA IN ŞCHEIU.

Pănă pe la 1830.

In tóte Duminecile de după logodnă pănă la nuntă, ginerele mergea la miresă cu plocone: câte unŭ colacŭ, bombónţe din boltă, jimble, câte vr'o două mere, câte vr'o două pere. Miresa éră ilŭ cinstea: făcea vr'o două uscăţele, vr'o două periniţe, scovârdĭ, clătite orĭ plăcinte.

După logodnă veniau „strigările în biserică“, de trei orĭ în trei sĕrbătorĭ una după alta. După sfîrşitu slujbei popa eşia în uşa din drépta a altarului şi spunea că „cutare feciorŭ vré sĕ se căsĕtoréscă cu cutare fată“; „décă cineva are vr'o pricină sĕ se arate“, adecă vrea sĕ se arate décă ginerele era încurcatŭ cu altă fată.

Când era aprópe sĕ facă nunta, se da destrea. Ginerele mergea cu neamuri de-ale lui: surorĭ, cumnate, fraţĭ, la sócra mică, care le făcea masă, le făcea cinste şi chiema şi pe vótre atuncĭ la cinste. Ginerele, décă vrea, lua din destre şi cinstea miresii câtŭ avea plăcere: unŭ zlotŭ, doi, trei; zestre se da câte 100, 150, 200 de nemţescĭ.

Pentru nuntă ginerele îşĭ punea chiămătorĭ, décă era din neamur. orĭ din prietenĭ. Décă miresa avea vr'unŭ neamŭ, îĭ spunea sĕ-lŭ pună şi pe acela din parte-i şi atuncĭ ginerele nu punea decâtŭ unulŭ.

Chiămătorii şi ginerele, călărĭ (la cai plătia ginerele), mergeau câte odată toţĭ trei împreună, orĭ se rênduiau de mergea câte unu; de obiceiu însĕ ginerele mergea împreună cu unŭ chiămătorŭ.

Pe atuncĭ se chiema la nuntă de Vinerĭ, înainte de Dumineca nunţii, începêndŭ de pe la două după amédĭ şi până séra: da cu plésna în pórtă, în straşina porţii, în stoborŭ (ulucĭ), orĭ în ce era, de eşia cineva din casă: omŭ, muere, feciorŭ, orĭ fată, îĭ da sĕ'nchine din plosca ce o ducea fiăcare chiămătorŭ cu elŭ, îmbia sĕ'nchine mai bine, şi după ce mai închina dicea chemătorul: „Se cunună cutare cu cutare; s'au rugatŭ socrii marĭ şi micĭ şi jupânu nunu şi cu tinerii de'mpreună, sĕ faceţĭ dragoste sĕ poftiţĭ şi D-vóstrĕ“. — De era numai vr'unŭ băiatŭ acasă, îĭ spuneau lui: „spune-i drăguţŭ, că suntŭ poftiţĭ la nuntă“. — Fetele şi băieţii nu primiau sĕ bea din ploscă. — De nu era nimenĭ acasă, lăsau vorbă la vecinĭ.

Vinerĭ séra şi tótă nóptea despre Sâmbătă, sócra mică şi ajutătórele aveau de lucru cu frămîntatu pânei şi alŭ colacilorŭ pe carĭ îĭ coceau pentru nuntă.

Sâmbătă séra ginerele mergea la miresă cu punga cu lăutarĭ; aşa se dicea că „duce punga“. Elŭ ducea miresii gimbirŭ[1]) şi oglindă, éră socrilorŭ cisme. Gimbiru şi oglinda le ducea chiar ginerele: alea erau ale lui; éră cismele le duceau chiămătorii, fite-şĭ-care câte o părechiă. Se puneau cu ele la masă, şi puneau şi ele la masă, când venia miresa de-i da florĭ ginerelui şi maramă pe tavă, atuncĭ ginerele îi da ploconu ce ducea. Décă ginerele n'avea socri, aducea numai miresii cisme. — Dup'aceea punea la masă; aducea bucate şi bĕutură: fiertură[2]) de orezŭ orĭ de fidea, orĭ sarmale; vinŭ orĭ rachiu. Apoi se sculau dela masă, strîngeau mesele şi începeau jocu, care ţinea pănă pe la 12, 1 şi 2 nóptea, şi la jocŭ se adunau şi fete din vecinĭ, carĭ eraa mai de aprópe, orĭ din neamurĭ.

Dumineca diminéţa éră chemau la nuntă, dér ginerele nu mai mergea, mergeau numai chiămătorii.

Lăutarii Duminecă diminéţa pe la césurile nouĕ veniau întâiu la ginere de ilŭ zoriau, aşa se dicea că „ilŭ zoreşte“: cântau marşurĭ séu şi de jocŭ, dér nu prea aveau vreme de jucatŭ, că aveau lucru: muierile cu gătitu bucatelorŭ, cu tăiatu cărnii pentru friptură şi cu făcutu a totŭ ce trebuia, ér ginerele cu căratu meselorŭ şi scaunelorŭ, cu adusu vinului [singurŭ îşĭ aducea butoiu], a farfuriilorŭ şi altele.

Dela ginere lăutarii mergeau la miresă. Acolo începea jocu de după „eşitu din biserică“. De jucatŭ jucau în curte,

[1]) Gimbirulŭ e cârpa cam măricică, cu care se légă femeile la capŭ; câmpulŭ e negru-vĕnătŭ, cu puişorĭ roşii cu câte o cójă în formă de secere de colóre galbenă; marginele suntŭ cu florĭ mai marĭ, roşii brăsdate de galbĕnŭ. Ilŭ purta femeile din Braşovŭ şi din satele dimprejurŭ: Sĕcele, Branŭ, etc. pănă şi cele din Vlădenĭ. Când pune miresii gimbirulŭ în capŭ se dice că „o'nvĕleşte“. Compară espresiunile: „'ţĭ-ai vĕdutŭ gimbiru în capŭ“, „te-ai vĕdutŭ învĕlită“ şi altele.

[2]) Supa, séu după nemţeşce, „zupa“ nu fierbe de locŭ la vetrele Românilorŭ din Şcheiu; ei o numescŭ fiertură; décă fiertura e „îngroşată“ cu făină şi cu oţetŭ, se chiamă „zamă acră“; zamă acră e şi fiertura de mielŭ cu borşŭ şi cu tarhonŭ.

pôte găsi atâtŭ opere musicale clasice, religióse, de salonŭ, câtŭ și fermecătórele cântece naționale, culese și arangiate cu multă măiestriă de mulțĭ compositorĭ.

„Revista ese odată pe lună și se tipăresce cu multă îngrijire pe hârtiă velină."

Din Bucovina.

Cetimŭ în „Revista Politică" dela 1 Aprilie:

„Veniturile și spesele fondului religionarŭ ort.-or. din Bucovina suntŭ specificate pentru anulŭ 1888 câte cu 706,900 fl. Pentru trebuințele cultului s'au fixatŭ 413,800 fl., pentru învĕțămentŭ 123.300 fl., pentru spese generale 51.250 fl., pentru pensiunĭ 59.300 fl., la capitalulŭ neatacabilŭ s'au adausŭ 58.250 fl. Ér veniturile fondului suntŭ următórele: din interesele active 278.000 fl., din domenii și realitățĭ 421.000 fl., din banii școlii 4411 fl., de pe vêndarea de cărțĭ 300 fl. și 2215 fl. din feluritele veniturĭ.

Consistoriulŭ metropolitanŭ și școla reală gr.-or. din Cernăuțĭ. După câtŭ suntemŭ informațĭ, consistoriulŭ metropolitanŭ din Cernăuțĭ a cerutŭ dela consiliulŭ școlarŭ alŭ țĕriĭ depărtarea directoriului catolicŭ și a învĕțătorilorŭ catolicĭ dela acestŭ institutŭ întreținutŭ pe spesele fondului gr.-or. alŭ Bucovinei, și înlocuirea lorŭ cu profesorĭ de legea gr.-or. Acestŭ pasŭ alŭ consistoriului metropolitanŭ se baséză pe uriculŭ de fundațiune alŭ acestei școlĭ, care stipuléză, că profesorii străinĭ numai până atuncia potŭ funcționa la acestŭ institutŭ, până ce se va afla numĕrulŭ suficientŭ de profesorĭ de legea gr.-or.

Trecere la unĭă. Cea mai mare parte din Comuna gr. or. Rarancea a trecutŭ dilele din urmă la legea gr. catolică. Causele de o camdată nu ni suntŭ cunoscute, căcĭ nu avemŭ informațiunĭ autentice care ne-arŭ pute lămuri asupra împrejurărilorŭ carĭ au înduplicatŭ pe acéstă comună sĕ părăséscă legea părinților lorŭ și sĕ trécă la catolicismŭ. Suntemŭ însĕ încredințațĭ că propaganda iesuitică inaugurată nu de multŭ în Bucovina, a începutŭ a da fructele sale. — Suntemŭ informațĭ, că în comuna curatŭ românéscă Bosancea s'a ivitŭ în timpulŭ din urmă o fierbere neobicĭnuită. Sătenii voescŭ și ei sĕ trécă la religia gr. catolică. Causa, după cum ni-se spune, este nemulțămirea adêncă a sĕtenilorŭ cu parochulŭ localŭ. Caveant consules!"

Literatură.

Preotulŭ Românŭ, diarŭ bisericescŭ, școlasticŭ și literarŭ. Anulŭ XIV. Proprietarŭ, Redactorŭ și editorŭ Nicolau F. Negruțiu. Diarulŭ apare în Gherla odată pe lună în mărime de câte 2½ — 3½ cóle și costă 4 fl. pe anŭ. — Nr. 4 de pe Aprilie conține: Epistola pastorală a P. S. S. Paulŭ Iosifŭ Palma, archiepiscopulŭ latinŭ de Bucuresci, cătră clerulŭ și poporulŭ diecesei sale, cu ocasiunea paresemilorŭ. — Dumnedeésca liturgiă a S-lui Ioanŭ Chrisostomŭ (studiu ritualŭ). — Predică pe Dumineca a patra a postului mare, Predică pe Dumineca a cincea a postului mare și predică pe Dumineca a șésa a postului mare, lucrate tóte trei de protopopulŭ Basiliu Rațiu. — Din istoria despărțirei bisericei orientale de cea apusană (urmare). — Avuția — Luxulŭ. — O Serbare la Ființa supremă. — Biserica S. Petru în Roma (ilustrațiune). — Varietățĭ.

Revista lunară a societății scientifică-literară **„Tinerimea română,"** ce apare în Bucuresci, are în Nr. 2 de pe Februarie următorulŭ sumarŭ: Evoluțiunea umanității și procesiunea equinoxelorŭ, de Dem. din B. — Ortografia română, de T. Raica. — Scóla română de peste Carpațĭ (Estrasŭ din conferința publică ținută în societatea „Tinerimea română" la 30 Ianuarie a. c.), de Aureliu A. Suciu. — Electricitatea corpului umanŭ, de N. Dumitrescu. — Nesocotitŭ, Fericirea? (poesii), de N. G. Rădulescu-Nigerŭ. — Modificările aduse de apă în cója pămêntului, de P. I. S. — Etatea stelelorŭ, de C. I. Manolescu. — Iorgu Vĕreanu (novelă), de Rădulescu-Nigerŭ. — Din societate, de I. Riureanu. — Abonamentele suntŭ a se trimite la adresa d-lui Aureliu A. Suciu în Bucuresci (str. Stirbei-Vodă 37).

Întêmplărĭ diferite.

Sinuciderĭ. In diua de Pascĭ st. n. s'a împușcatŭ cu revolverulŭ sĕu de serviciu unŭ căprarŭ dela regimentulŭ 12 de artileriă din Sibiiu, ér unŭ husarŭ dela regimentulŭ 3 de husarĭ totŭ din Sibiiu s'a spêndĕuratŭ. — Proprietarulŭ br. Seraphinŭ Orczy, nepotŭ alŭ ministrului ungurescŭ br. Bela Orczy, s'a împușcatŭ cu unŭ pistolŭ în T. Eörs. — Contele Karolyi Victorŭ s'a împușcatŭ în prima di de Pascĭ, în castelulŭ sĕu din comuna Ciurgo, în Ungaria. Causa sinuciderei nu se scie positivŭ, se crede însĕ că ar fi fostŭ între altele și lipsa de sănĕtate.

Focŭ. Joia trecută a arsŭ în pădurea Avrigului numită Fața-Jibrii. Paguba e destulŭ de însemnată. — In centrulŭ orașului Șiretiu au arsŭ în 17/29 Martie 40 de edificii, 60 de familii sunt fără adăpostŭ. — In comuna Héthars din Ungaria unŭ incendiu vehementŭ a prefăcutŭ în cenușă, la 29 Martie, 120 de case împreună cu tóte edificiile de pe lângă ele; 700 de ómeni au rĕmasŭ pe stradă. Scóla, biserica, precum și viéța a 2 ómenĭ au cădutŭ victimă flacărilorŭ. — In Cristianŭ, comit. Sibiiului, au arsŭ 8 edificii împreună cu mai multe vite. Edificiile au fostŭ tóte asigurate.

Nebunŭ. Rabinulŭ Szterenyi, marele reformatorŭ evreu, avêndŭ unŭ procesŭ în Pesta, începŭ sĕ predice pe stradă, se sui pe o tarabă a unui brutarŭ și începŭ sĕ cheme pe credincioșĭ împrejurulŭ sĕu. Polițiștii l'au dusŭ la poliția unde s'a constatatŭ că e nebunŭ.

Academia Română

sesiunea generală din anulŭ 1888

Programa lucrărilorŭ:

1. Raportulŭ Secretarului generalŭ despre activitatea Academiei în decursulŭ anului încetatŭ 1887—88.
2. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în decursulŭ anului încetatŭ 1887—88.
3. Alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea compturilorŭ din anulŭ încetatŭ 1887—88 și pentru combinarea budgetului pe anulŭ 1888—89.
4. Decisiune privitóre la primirea legatului *Ioanŭ Fĕtu.*
5. Raportulŭ comisiunii însărcinate cu facerea esplorărilorŭ dela Cucutenĭ.
6. Raportulŭ Comisiunii permanente a Bibliotecei.
7. Darea de sémă a d-lui *B. P. Hașdĕu* despre lucrarea *Marelui Etimologicŭ alŭ Românieĭ.*
8. Raportulŭ Comisiunii însărcinate cu cercetarea publicațiunilorŭ presentate la concursulŭ premiului *Năsturelŭ-Herescu* de 4000 lei și a premiului *Lazărŭ* de 5000 lei pe 1888.
9. Raportulŭ Comisiunii însărcinate cu cercetarea manuscrisului presentatŭ la concursulŭ *Premiulŭ Heliade-Rădulescu* pe 1888: *Nunta la Romanĭ. Studiu etnograficŭ comparativŭ.*
10. Raportulŭ Comisiunii financiare asupra compturilorŭ pe anulŭ 1887—88.
11. Raportulŭ Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilorŭ făcute în decursulŭ anului încetatŭ 1887—88.
12. Regulamentarea premielorŭ ce suntŭ a se da din fondulŭ *Dumitru Hagi Vasile.*
13. Determinarea subiectului ce este a se pune la concursulŭ premiului *Lazărŭ* de 5000 lei, pentru anulŭ 1891.
14. Determinarea subiectului ce este a se pune la concursulŭ premiului *Heliade-Rădulescu* de 5000 lei, pentru anulŭ 1892.
15. Alegerea a doi membri ai Academiei în Secțiunea literară în loculŭ reposațilorŭ G. M. Fontaninu și T. Cipariu.
16. Alegerĭ de membri onorarĭ și corespondențĭ.
17. Cestiunea ortografiei. Continuarea discuțiunii asupra lui *U* mutŭ finalŭ.
18. Alegerea Comisiunii de 9 membrĭ pentru cercetarea publicațiunilorŭ ce se vorŭ presenta la concursulŭ *Marelui Premiu Năsturelŭ-Herescu* de 12,000 lei și a premiului *Heliade-Rădulescu* de 5000 lei, pentru anulŭ 1889.
19. Alegerea comisiunii pentru cercetarea lucrărilorŭ ce se vorŭ presenta la concursulŭ premiului *Lazărŭ* pe 1889: *Studiulŭ vinurilorŭ din România.*
20. Formarea budgetului pe anulŭ 1888—89.
21. Alegerea Președinților și Vice-Președinților Secțiunilorŭ. (Art. 14 Stat.)
22. Alegerea Delegațiunii pentru anulŭ 1887—88.
23. Raportulŭ Secretarului generalŭ asupra lucrărilorŭ sesiunii generale.

Scirĭ polițienescĭ.

Mercurĭ după amédĭ se duse dilerulŭ din locŭ Ionŭ Mailatŭ în locuința măcelarului Dumitru Roncia, în care se afla numai fata acestuia de 12 anĭ, fură o cantitate mare de slănină și șuncă și o vêndŭ încă în aceeașĭ di boltașului Friedrich Friedmann din Blumĕna. Făptuitorulŭ a dispărutŭ după comiterea furtului, dér se crede că încă adĭ va fi prinsŭ.

Spre sciință.

Reuniunea română de gimnastică și de cântărĭ din Brașovŭ își va ține a 2-a ședință a adunării sale generalĭ *Duminecă în 27 Martie* st. v. în localulŭ de cântărĭ alŭ Reuniunei din ulița Scheilorŭ **la 10 óre inainte de amédĭ.**

Comitetulŭ.

Convocare.

„Reuniunea fondului pentru înființarea unei scóle rom. de fetițe în Clușiu" va ține adunarea sa generală anuală în 19 l. c. st. n. la 4 óre după prândŭ în localulŭ casinei române din locŭ, la care prin acésta se învită cu tótă onórea onorații domnĭ membri fundatorĭ și ordinarĭ, cum și alțĭ amicĭ ai causei.

Din ședința comitetului „Reuniunei fondului p. înființarea unei scóle rom. de fetițe în Clușiu" ținută în 2 Aprilie n. 1888.

Alexandru Bohățielŭ, președinte. **Dr. Gr. Silași,** actuariu.

ULTIME SCIRĬ.

Ni-se scrie din Bucuresci cu data 23 Martie:

„Astădĭ noulŭ ministerŭ s'a presentatŭ camerei și după aceea s'au amânatŭ ședințele ei până Lunĭ".

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Parisŭ, 5 Aprilie. Președinte alŭ camerei a fostŭ alesŭ Meline. Camera și senatulŭ au fostŭ amânate până la 19 Aprilie.

Bucuresci, 5 Aprilie. Ministru-președinte Rosetti a cetitŭ în cameră și în senatŭ declarațiunea ministerială, care dice că Ministeriulŭ scie, cumcă fără încrederea parlamentului nu póte guverna.

Maioritatea a hotărîtŭ într'o adunare estraparlamentară sĕ voteze bugetulŭ, ér față cu cabinetulŭ sĕ observe o atitudine expectantă până după alegerĭ. Aceeașĭ hotărîre a luat'o și minoritatea.

Președintele camerei Chițu a demisionatŭ și 'și-a depusŭ și mandatulŭ de deputatŭ.

DIVERSE.

Influința sării asupra ridichilorŭ. Scimŭ, că ridichile fórte iute se lemnoșiază, décă nu au umedélă, mai alesŭ în solŭ nisiposŭ. Acésta se póte incungiura, décă vomŭ sĕmĕna ridichele cu sare, fiindcă sarea ține umedéla, în care ridichile devinŭ gustóse și fragede.

O plóiă de furnicĭ. Locuitorii din orașulŭ Nancy (Francia) au fostŭ martorĭ în luna Iuliu anulŭ trecutŭ, la órele 5 séra, la unŭ fenomenŭ fórte curiosŭ. O adevĕrată plóiă de furnicĭ a cădutŭ peste totŭ orașulŭ. Din aceste insecte unele aveau aripĭ ér altele nu. Ele cădeau pe trecĕtorĭ, în strade și pe piețele publice. Plóia acésta de furnicĭ ținŭ în timpŭ de o oră. Ea se atribue unui nou genŭ de vêrtejurĭ marĭ aeriane, carĭ au urmatŭ unei marĭ furtunĭ din nóptea trecută. Insectele ar fi fostŭ duse de aceștĭ marĭ cureoțĭ atmosfericĭ, veniți dintr'unŭ punctŭ nedeterminatŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 5 Aprilie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.94
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	102.—	„	103.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.80
Renta de hârtiă 5%	84.55
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	95.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	124.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	109.25
Bonurĭ rurale ungare	104.
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișu	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.80
Bonurĭ rurale Transilvane	103 85
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	78.15
Renta de argintŭ austriacŭ	80.35
Renta de aurŭ austriacă	110.40
Losurĭ din 1860	132.10
Acțiunile băncei austro-ungare	859.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	272.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	272.40
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	123.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 imp. germane	62.17½
Londra 10 Livres sterlinge	126.55½

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

se dicea că „jócă în curte la miresă", și jucau în curte chiar și când vremea era urîtă, de-arŭ fi jucatŭ măcarŭ unŭ jocŭ două, cu corturile (umbrelele). — Când ploua la jucatu în curte, se dicea că miresa a mâncatŭ din ólă. — La jocŭ eșiau și fete: décă avea miresa soră fată mare, o scotea și pe aceea; apoi veniau din vecine și rude: neveste și bărbațĭ. Ginerele lipsia, dér erau alțĭ feciorĭ și chiemătorĭ. Aceștia chiămau ce chiămau, dau pe la mirésă, se dau josŭ de pe cai, jucau unŭ jocŭ două, și éră se duceau de mai chiămau, până ce isprăviau; de isprăviau mai iute, jucau mai multŭ. — In curte nu se juca decâtŭ hora și bréza.

Ginerele trebuia sĕ-șĭ isprăvéscă tóte ale lui până pe la 11 de diminéță. După aceea se gătia și cam cătră césurile 12 mergea cu trei patru ómenĭ, uneorĭ și muierĭ, mergeau la nunu, unde mai găsiau ómenĭ și muierĭ; chipŭ muierĭ totdéuna trebuia sĕ fiă ca sĕ mérgă cu nuna. Cu toții apoi mergeau la miresă. Chiar décă se'ntêmpla sĕ jóce, când se audia că „vinŭ", se spărgea jocu, mirésa cu parte din muierĭ intrau în casă; éră lăutarii eșindŭ la pórtă, diceau marșulŭ nunului. Intrau cu toții în curte; nuna cu muierile, care veniră cu ea, intrau în casă; nunu cu ginerele și cu ómenii stau în curte. Nuna ducea miresii o bucată de licofŭ (turtă dulce); mirésa îlŭ lua, îlŭ băga în sinŭ și a doua di îlŭ mânca cu ginerele. Mirésa săruta mâna nunii, când acésta îi punea procovu în capŭ. Procovu îlŭ cumpĕra nașa adecă nuna, de se'nvoia sĕ-lŭ cumpere, orĭ de nu, căpĕta dela cine avea câte o materiă necusută, și atuncĭ trebuia sĕ-lŭ dea îndĕrĕtŭ. Când îlŭ cumpĕra nașa, procovu rĕmânea miresii, care își făcea din elŭ sucnă, de era mai mare; de era stofa mai mică, își făcea șurțŭ. Materia, cum era, se lua dela unŭ capĕtŭ, și se îndoia în lungŭ și se cosea pe muche așa că procovu avea forma unei glugĭ și când îlŭ punea în capŭ, partea lungă venia pe spate. Mirésa cu procovu în capŭ mergea la biserică; ea nu vedea decâtŭ josŭ, nu vedea pe unde merge, ci o scotea și o ducea nașa de mână. Când mergeau la biserică mergeau mai întâiu ómenii: nunu cu ginerele de'mpreună, apoi ómenii; după dênșii nevestele: nuna și mirésa de'mpreună, apoi nevestele după ele.

(Va urma.)

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

Sz. 2015—1888
alisp.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény 1885 évi XXIII t. cz. 191 §-a értelmében felhivom Fogaras vármegye területén létezö azon vizimüvek vizhasználati jogositványok tulajdonosaik kik a jogositványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háborithatlan gyakorlat igazolását a m. évi 10424 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán f. évi Márczius 31-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 honap alatt vagy is 1888 évi September 30-áig [bezárólag] az engedélyért folyamodjanak, különben jogositványuk elényészettnek tekintetik, s vizimüveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyevése czéljából benyujtandó beadványok és egyébb iratok a vizjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében béljeg és illeték mentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre száruló vizimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesitési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vizvezetékekre, nyilvános és magán csatcznákra, védgátokra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Fogaras, 1888 évi április hó 1-én.

Fogaras vármegye alispánja
Gramoiu Dániel, alispán.

Nr. 1885 ex 1888. 3—2

PUBLICAŢIUNE.

Joi în 26 Aprilie a. c. se va ţinea spre scopulŭ vênḑărei casei din Uliţa Căldărarilorŭ Nr. 523 [fostulŭ spitalŭ militarŭ] atâtŭ o pertractare de oferte în scrisŭ, câtŭ şi licitaţiune verbală.

Se învită deci toţĭ doritorii de cumpĕrare, ca până în 25 Aprilie a. c. înainte de prânḑŭ 12 óre sĕ 'şĭ aştérnă la d-lŭ primarŭ Franciscŭ de Brennerberg ofertele sigilate, provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr. şi ca vadiu 10% din suma de cumpĕrare oferită, conţinêndŭ ofertulŭ totdeodată şi dechiaraţiunea, că oferentului îi suntŭ cunoscute condiţiunile contractuale şi de ofertŭ şi că se supune lorŭ necondiţionatŭ. Suma, ce se oferă, are sĕ se amintéscă în ofertŭ în cifre şi litere.

Licitaţiunea verbală se va ţinea în aceaşĭ ḑi la 3 óre după prânḑŭ la oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ.

Nu se primescŭ ofertele aşternute după timpulŭ ficsatŭ.

Condiţiunile contractuale şi de oferte se potŭ examina de fiecine la oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ în decursulŭ órelorŭ oficióse până în ḑiua de licitaţiune, putêndu-se totdeodată vedea până atuncĭ şi realitatea ce are sĕ se vênḑă, totuşĭ însă pe lângă intervenţiunea oficiolatului economicŭ.

Preţulŭ de strigare pentru casa, ce are sĕ se vênḑă, este 20,000 fl.

Braşovŭ, 27 Martie 1888.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minutŭ diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după améḑĭ.
b) " " " *Zizinŭ:* 4 óre după améḑĭ.
c) " " în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) " " la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) " " la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de améḑĭ.
b) " *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) " *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) " *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.